

Anna Anhola

Pihapiirin kasveja

PIHAPIIRIN KASVEJA

PIHAPIIRIN

KASVEJA

Anna Anhola

© 2023, Anna Anhola

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-33-9651-7

Sisältö

Aluksi	6	Mesiangervo	20
Leskenlehti	7	Kirjopillike	21
Sinivuokko	8	Keltakannusruoho	22
Valkovuokko	9	Kurjenpolvi	23
Kevätesikko	10	Päiväkakkara	24
Ketotaskuruoho	11	Niittyleinikki	25
Kissankello	12	Koiranputki	26
Voikukka	14	Pujo	27
Maitohorsma	15	Nokkonen	28
Siankärsämö	16	Kullero	29
Piharatamo	17	Peltolemmikki	30
Poimulehti	18	Pelto-orvokki	31
Keltamatar	19	Valkoapila	32

Aluksi

Pihoilla, pellonpientareilla ja tienvierustoilla kasvaa monenlaisia kasveja. Haluaisitko oppia tunnistamaan niitä? Aloitetaan keväisestä leskenlehdestä ja päädytään apilaan. Siinä välissä tutustutaan yli kahteenkymmeneen kasviin, joista monia voit löytää ihan läheltäkin.

Voit poimia kukkia maljakkoon tai kuivata niitä paperien välissä painon alla ja koota oman kasvion. Voit myös piirtää tai valokuvata kasveja – sekä niitä, jotka jo tunnistat, että myös niitä, joiden nimeä et vielä tiedä. Joitakin kasveja voi myös syödä! Maistelussa kannattaa kuitenkin olla tarkkana: Suomessa kasvaa monia hyvin myrkyllisiä kasveja, joten laita suuhusi vain sellaisia kasveja, jotka varmasti tiedät syötäväiksi.

Suomessa kasvaa paljon muitakin kasveja kuin ne, joista tässä kirjassa kerrotaan. Jos haluat oppia tuntemaan enemmän kasveja tai muuten haluat tietää lisää, käy lainaamassa kirjastosta kasvikirjoja!

LESKENLEHTI (*Tussilago farfara*)

Leskenlehti kukkii varhain keväällä. Kasvi on siitä erikoinen, että se kasvattaa lehdet vasta kukinnan jälkeen. Tähän viittaa myös nimitys leskenlehti. Kasvin vanhoja paikallisia nimityksiä ovat mm *karhunkämmenheinä*, *kirsikukka*, *kylmäkukka*, *lumpeenlehti*, *varsankavio* ja *viluruoho*.

Leskenlehteä on käytetty kansanlääkinnässä mm. yskän hoitoon. Nykyään leskenlehden käyttöä ei suositella, koska se

sisältää syöpää aiheuttavia aineita.

Leskenlehti oli Itä-Uudenmaan maakuntakasvi.

SINIVUOKKO (*Anemone hepatica*; *Hepatica nobilis*)

Sinivuokko kukkii usein jo huhtikuun lopulla. Nimestään huolimatta sinivuokko voi joskus olla väriltään myös lila tai punainen. Valkoisiakin sinivuokkoja on olemassa.

Sinivuokon lehden on ajateltu muistuttavan maksaa, joten sitä on vanhojen oppien mukaan käytetty maksa- ja munuaistautien hoitoon. *Maksakukka* onkin yksi sinivuokon vanhoista nimistä.

Sinivuokko oli rauhoitettu vuoteen 2005 saakka.

Sinivuokko on Hämeen maakuntakukka.

VALKOVUOKKO

(*Anemone nemorosa*)

Huhti–toukokuussa kukkiva valkovuokko on hyvin yleinen Oulun korkeudelle saakka. Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa se on harvinainen ja rauhoitettu.

Valkovuokko on ollut rakastettu kukka, koska eräs sen kansanomaisista nimityksistä on *suvenihanainen*. Muita vanhoja valkovuokon nimityksiä ovat olleet mm. *vilukukka*, *vuohenvuokko*, *vuohenherukka*, *vuohensilmä* ja *kanansilmä*. Äitienpäivänä monet äidit ja isoäidit saavat valkovuokkokimppuja.

Valkovuokko on Uudenmaan maakuntakukka.

KEVÄTESIKKO

(*Primula veris*)

Keväällä kukkiva kevätesikko kasvaa vain eteläisessä Suomessa, yleisimmin lounaissaaristossa ja Ahvenanmaalla.

Sadussa kerrotaan, miten taivaasta putosi kerran maahan avainnippu. Pääskynen palautti kultaiset avaimet taivaaseen, mutta tapahtuman muistoksi paikalle kasvoi kevätesikko.

Kevätesikosta käytettyjä vanhoja nimityksiä ovat olleet mm. *keväänlempi*, *maitokukka* sekä *tupsukukka*.

Kevätesikko on Ahvenanmaan maakuntakukka.

Mikä kukka kukkii pihatien pientareella? Miten erotan kissankellon ja harakankellon?
Voiko voikukkia syödä?

Vastaukset näihin kysymyksiin voit löytää tästä kirjasta. Kirjassa esitellään yli kaksikymmentäviisi kasvia, jokaisesta on kuva ja tietoja. Mukana on myös kasveihin liittyviä uskomuksia ja satuja. Kirjan tarkoituksena on tiedon jakamisen lisäksi herättää kiinnostusta luontoa kohtaan.

Muita sarjan teoksia:

Kotimetsän puita

Kesäpihan lintuja

Talvipihan lintuja

9

789523 396517